

12969.

JUVANTE SUPREMO
NUMINE

1687, 12

PROBLEMA

14

DE

HOMINIBUS
STIGMATE QUONDAM
INSIGNITIS

*Benevolo Amplissimi Philosophorum
Ordinis permissu,*

Prioris pro Loco disputationis vice,

publicæ placidæque συζητήσεως proponit

M. JOHANNES MOEBIUS,

Martisburgensis, S. S. Theol. Cultor

D. 27. Augusti Anni M. DC. LXXXVII.

H. L. Q. C.

LIPSIÆ,

Typis CHRISTOPHORI GÜNTHERI.

57.

V I R O

*Magnifico, Summè Reverendo, Amplissimo,
atque Excellentissimo*

DN. VALENTINO SITIGIO,
Hæreditario in Dorrenberg & Ostrau/

S.S. Theol. Doctori Celeberrimo, Serenif-
simo Duci Saxonæ, Postulato Administratori Episcopatus
Martisburgensis à Concionibus & Confessionibus Sacris,
Consistorii Assessori longè Gravissimo, & Ecclesiæ Mar-
tisburgensis ut & Vicinarum Superintendententi
Vigilantissimo,

*Domino meo, Patrono & Summo studiorum Promotori cum
observantia et atem Colendo,*

Hoc leve dissertationis genus

Testando cultui & venerationi
consecro,

Magnifici ejus Nominis sincerus
Cultor & Admirator

M. JOH. MOEBIUS.

I. N. I.

Arrat *Hospinianus de Origine Monachatus lib. 6. cap. 13. fol. m. 437. & 438.*, Pontificios celebrare quendam Franciscum, Ordinis Franciscanorum autorem, qui in ecstasi cum Christo commissus, stigmata reportaverit, imò tot plagas & cicatrices, quot postea inflictæ fuerint Servatori ipsi, cum traderetur in carnificinam impiam exquisitissimis cruciatibus necandus. Latè persequitur fabulam Scriptor citatus, à nobis tamen jure optimo omittendam, cum quæ urgere potuisset ejus descriptionem, causa se nulla nobis ostenderet. Id potius suadet propositi ratio, ut quod titulus præfert, argumentum has paginas impleat, resectis, quæ inutilia videntur, ac nihil omnino ad rhombum. Igitur, quod olim teste *Brissonio de Formulis & Solennibus Populi Romani verbis libr. 1. p. m. 11. & 12.* cum magistratus rem divinam facerent, vel captarent auspicia, præco admoniturus, ut adverterent mentes, & in præsentem rem omnes animi cogitationes intenderent, inclamabat : HOC AGE ; id & nobis in re dissimili hac vice dictum putabimus. *Christe fave cœptis!*

OBSERVATIONIS. I.

Πιτάνιον.

Etymologia vocis stigma. Equis stigmata inusta. Coppatias hujusmodi aliquis dictus. Thraces stigmatate insigniti. Barbari alii. Syri. Thebani à Persis notati. Peculiariter Histiaï servus. Xerxis fatuitas notata.

§. 1.

Ordimur à nominis evolutione. Sicut enim ubique sectari inanes vocum etymologias in vitio verius quam laude ponendum

A 2

nendum

nendum, ita repudiare prorsus, etiam ubi summa eas flagitet necessitas, ad temeritatem jure interpreteris. *Frustra enim contemuntur pro parvis, sine quibus ad majora progressus non datur.* Supplem. Curt. lib. 1. c. 2.

§. 2. Stigma ergo à $\sigma\iota\zeta\omega$ pungo deflexum, signare proprie notam pungendo factam, affirmamus, præeunte *Martinio in Lex. Philolog. sub hac voce.* Proprium dum damus significatum vocis, unam monemus, generalem partim, partim specialem id nominis præstare acceptionem. Generalis haud dubie animo volvenda, quando *Bartbius Adversar. libr. 35. cap. 4. fol. m. 1593.* pro quavis nota usurpare hanc notionem ait *Christianos Poetas.* Verùm hoc loco nobis speciali ratione eo nomine venit, tum litera una tum plures, quin & alius aliquis character, hominum quorundam olim vel fronti, vel manibus, vel alii corporis parti, certo quodam instrumento impressus.

§. 3. De hominibus nos acturos & diximus, & titulus loquitur. Cæteroquin & equis stigmata inuri solere, tralatitium est, ac jam olim inusta, scimus *Aristophane* edocti, qui in *Nubibus act. 1. scen. 1. v. 23.* Coppatiam equum eò nominat, quòd esset ei incisa certi figura numeri. Verba hæc sunt:

Ὅτ' ἐπεμάμην τὸν Κοππατίαν, ὄμι τέλας.

Cum Coppatiam emerem, heu mihi.

Coppa enim est numeri figura, compacta ex κ & ρ ; hoc modo ς : signat autem nonaginta: etiam si Coppatiam quidam interpretati sunt quasi $\kappa\rho\pi\tau\omicron\nu\zeta\alpha$, quod est ungula terram excavans. Vero propius est ab insignibus ita nuncupatum: quæ ratio etiam Bucephalos fecit. Hæc ex *Scholio vetere græco Aristophani adjecto fol. m. 123.* Et confer *Cælii Rhodig. Lect. Antiq. lib. 8. cap. 31. fol. m. 336.* qui præter ea isto loco annotavit, Corinthiorum Regem, Sisyphum, animalium unguis monogrammaton suum nomen inscripsisse, ut furto intercepta eo repeteret argumento. Sed ab equorum ut & aliarum animantium contemplatione decrevimus abstinere. Quare postquam reseravimus mentem, jam illi quos diximus, homines sistendi.

§. 4. A Thracibus ducemus initium, de quibus hæc fatur *Herodotus libr. 5. qui inscribitur Terpsichore fol. m. 331.* non procul initio:

initio : Τῶν ἡ ἄλλων Θρηίκων ἔστι ὁδε νόμος. πωλεῦσι τὰ τέκνα ἐπ' ἐξαγωγήῃ· καὶ τὸ μὲν εἶχθαι εὐγενὲς κέρριται· τὸ δ' ἄσικτον, ἀγενές, *reliquis Thracibus hic mos est : liberos in mercato venundant. Punctas notis esse frontes nobile judicatur : at non esse notatas punctis, ignobile.* Qui locus facem allucet loco Ciceronis lib. 2. de Officiis §. 25. fol. m. 500. *quid? Alexandrum Pberaum quo animo vixisse arbitramur, qui (ut scriptum legimus) cum uxorem Theben admodum diligeret, tamen ad eam exepulis in cubiculum veniens, barbarum ἔ eum quidem, ut scriptum est, compunctum notis Threiciis, districto gladio jubebat ante-ire; præmittebat ἄ de stipatoribus suis, qui perscrutarentur arculas muliebres, ἔ ne quod in vestimentis occultaretur telum, exquirerent. O miserum, qui fideliorem ἔ barbarum ἔ stigmaticum putaret, quam conjugem.*

§. 5. De Barbaris aliis audiamus Plinium *Hist. Nat. lib. 22. c. 1. p. m. 751. Barbarorum fœmina, maresque etiam apud Dacos ἔ Sarmatas, corpora sua inscribunt. In quæ verba Salmasius, apud Hackios pag. cit. εἰζονται, inquit, inde inscripti οἱ σιγματίαι.*

§. 6. Syrorum morem his exprimit verbis Lucianus *in Syria Dea tom. 3. Opp. p. m. 736 εἰζονται ἡ πάντες οἱ μὲν ἐς καρπὸς, οἱ δ' ἐς ἀυχένιας· καὶ ἀπὸ τῶδε ἅπαντες Δοσύριοι σιγματηφορέες, certis autem notis compunguntur omnes, (Syri) alii quidem in vola manus, alii autem in cervice. Et inde est, quod cuncti Assyrîi notas iniustas habeant.*

§. 7. A Persis compunctos fuisse Thebanos, autor Herodotus *lib. 7. f. Polymnia fol. m. 524 : ὡς γὰρ αὐτὸς ἔλαβον οἱ Βάρβαροι ἐλθόντας, τὸς μὲν τινὰς αὐτέων καὶ ἀπέκτειναν προσιόντας, τὸς ἡ πλεῦνας αὐτέων κέλευσαντ· ἔ εἰζέω, εἰζον σιγματα βασιλῆια, δεξάμφοι ἀπὸ ἔ στρατηγῶ Λεοντιάδω, nam Barbari, qui eos cepere, aliquot ut accedebant, obtruncaverunt : pluribus jussu Xerxis regias notas inusserunt, à Duce Leontiade exorsi. Gestæ hæc esse in bello Persarum cum Thebanis, è contextu oppidò clarum.*

§. 8. Peculiare fuit, quod accidisse Histiaï servo, idem perhibet Herodotus *lib. 5. f. Terpsich. fol. m. 342 : Συνέπιπτε γὰρ τὸν εἰσιγμῶν τὴν κεφαλὴν ἀπίχθαι ἐν Σαστέων πρὸ Ἰσιαίς, σημαίνοντα ἀπίσαοθαι Δρισαγόρην ἀπὸ βασιλῆ· Ο γὰρ Ἰσιαῖ βελόμυ τῷ Δρισαγόρη σημαῖναι ἀποσῆναι, ἄλλως μὲν ἔδαμῶς εἶχε ἀσφαλέως*

σημῆναι, ὅς·ε Φυλακτομύρων τῶν ὀδῶν ὁ ἢ τῶν ἐέλων τὸν πιστότατον
 ἀποζυρήσας τὴν κεφαλὴν, ἐσίξε, καὶ ἀνέμεινε ἀναφῦναι τὰς τρίχας.
 ὡς ἢ ἀνέφυσαν, τὰ χίμα ἀπέπεμπε εἰς Μίλητον, ἐντελάμυρⓄ αὐτῶ
 ἄλλο μὲν εἶδέν· ἐπεὶ ἢ ἀπίκηται εἰς Μίλητον, κελέυει Αρισταγόρην
 ζυρήσαντά μιν τὰς τρίχας κατιδέσθαι εἰς τὴν κεφαλὴν. Τὰ ἢ σίγμα-
 τα ἐσημαίνε ἄπόσασιν, *contigit vero è Susis ab Histieo venire quen-*
dam compuncto notis capite, quibus Histieus Aristagoram commonefa-
ciebat, ut à Rege deficeret. Id namque volens Histieus Aristagora in-
dicare, quia alia ratione facere non poterat, utpote itineribus custo-
ditis, fidelissimo è servis caput erasit, literasque impressit, & homi-
nem retinens, quoad capilli renascerentur: ubi illi renati sunt, ra-
ptissimè dimisit Miletum, nihil aliud mandans, nisi ut cum Miletum
pervenisset, juberet Aristagoram eraso suo capite inspicere. Ea autem
stigmata significabant defectionem. Recitat eandem historiam quoque
 Gellius Noct. Attic. lib. 17. c. 9.

§. 9. Indignam Rege dementiam sapit jussum illud infi-
 pidum Xerxis, cujus itidem Herodotus testis *libr. 7. f. Polymn. fol.*
m. 452: ὡς δ' ἐπύθετο Εέρξης, δεινὰ ποιέυμυρⓄ, τὸν Ελλησποντον ἐκέ-
λευσε τρηκασίας Ὀπικέσθαι μάστιγι πληγὰς, καὶ κατένωι εἰς τὸ πέλα-
γⓄ πεδέων ζεύγⓄ. ἤδη ἢ ἤκασα, ὡς καὶ μασιγέας ἅμα τῆτοισι
ἀπέπεμψε σίζοντας τὸν Ελλησποντον. ἐνετέλλεθ δὴ ὦν ραπίζοντας, λέ-
γειν βάρβαρά τε καὶ ἀτάσθαλα, ὡ πυκρὸν ὕδωρ καὶ ἀλυμρὸν, δεσπό-
της τοι δίκην Ὀπιτιθεῖ τήνδε, ὅτι μιν ἠδίκησας εἶδέν· πρὸς ἐκείνους ἀδικον
πάσθον, quod cum audisset Xerxes, indignè ferens, jussit trecenta Hel-
lesponto verbera infligi, & in ejus pelagus par compedum mitti. Jam
vero audivi, misisse quoque cum his etiam, qui stigmata Helleponto
inurerent. Certè mandavit ut colaphos Helleponto incuterent, dicen-
tes barbara verba ac vesana, ὁ aqua amara, dominus hanc tibi irro-
gat pœnam, quod eum lesisti, qui de te nihil male meritus erat. Idem
suo testimonio confirmat, & addit adhuc aliquid de monte Plu-
tarchus in libro πρὸ ἀοργησίας s. de ira cohibenda tom. 2. Opp. fol. m. 455.
ὁ ἢ Εέρξης καὶ τῇ θαλάτῃ σίγματα καὶ πληγὰς ἐνέβαλλε, καὶ πρὸς
τὸ ὄρⓄ ἐξέπεμπεν Ὀπισολάς· Ἄθω δαιμόνιε εὐφρομήκη, μὴ ποιῆν
ἐμοῖς ἔργοις λίθους μεγάλους καὶ δυσκατεργάστους· εἰ δὲ μὴ τεμῶν ρίψω
σεαυτὸν εἰς τὴν θαλάσσαν, Xerxes autem & mari stigmata ac verbe-
ra ingessit, & ad montem epistolam misit: At hoc divine, cœlum tangens
 vertice,

vertice, nolī meis operibus lapides facere magnos & intractabiles: alio-
 qui te excisum in mare deturbabo. Manifestat adhuc aliud vesaniæ
 argumentum Juvenalis, sed de eo, quod literis consignarunt He-
 rodotus & Plutarchus, quasi subdubiè, *Satyr. 10. v. 179. 180. seqq.*
 sic canit:

*Ille tamen qualis rediit Salamine relicta,
 In Corum atque Eurum solitus scivire flagellis
 Barbarus, Æolio nunquam hoc in carcere passos,
 Ipsum compedibus qui vinxerat Ennosigæum.
 Mitius id sanè, quod non & stigmatè dignum
 Credidit. --- --- ---*

At vero credidit, si Herodoto & Plutarcho credimus, & cur non
 credamus, hæctenus nullam licuit comminisci causam. Taxat
 hanc Regis amentiam Seneca *de Constantia Sapientis cap. 4. p. m.*
395: quid tu putas, cum stolidus ille Rex multitudine telorum diem ob-
scurasset, ullam sagittam in Solem incidisse, aut demissis in profundum
catenis Neptunum potuisse contingi? Ita & Reges suos habet error,
 & sæpe etiam Illustres vitiat macula, sed tantò plerumque in se con-
 spectior, quantò qui exorbitat, major.

OBSERVATIONIS. II.

πικτικιον.

Attagas varius quis? Phocylidæ præceptum de servis. Lex
 Platonis de iisdem. Nicanor Σιγματίας dictus. Athenienses sti-
 gmata compuncti à Syracusanis, à Samiis. Atheniensium decreta
 in Samios. Antii restionis servus stigmatus. Alius ad equestrem
 dignitatem levatus. Servi ruricolæ. Pistrinenses. Fugitivi. Dicti
 Literati. Subverbusti. Inscripti. Inscripta ergastula. Istriani.
 Galati. Rabulæ quoque notati. Alii honesti ordinis. Milites.
 Fabricenses. Aquarii. Ad metallum vel lu-
 dum damnati.

§. 1. Fugitivi signati mentionem injicit Aristophanes in A-
 vibus *Ἰπικτικίον σίχων 15. v. 8. & 9.*

*Εἰ δὲ τυγχάνει τις ἡμῶν δραπέτης Ἰπικτικίον,
 Ἀτταγᾶς ἔστω παρ' ἡμῶν ποικίλον κεκλήσεται.*

Si an-

*Si autem contingit aliquis nostrum fugitivus signatus,
Attagas hic apud nos varius vocabitur.*

§. 2. Phocylidæ ætate non infrequenter servos hujusmo-
di stigmate notatos, facit ut credamus in Sententiis ejus v. 214.

Στίγματα μὴ χειρὸς ἐπὶ οὐκιδίζων χειρῶν.

Notas ne servo inuras, contumelia ipsum afficiens.

Actulit de his ut & aliis Plato lib. 9. de Legibus fol. m. 923. hanc legem:
*ὅς δ' ἂν ἱεροσυλῶν ληφθῆ, εἰ μὲν ἢ δὲ λῶν ἢ ξένῳ, ἐν τῷ περὶ σώ-
πῳ καὶ τῆς χειρὸς χειρὸς τὴν συμφορὴν, καὶ μαστιγωθεὶς ὅποσας
ἂν δόξῃ τοῖς δικασταῖς, ἐκτὸς τῶν ὄρων τῆς χώρας γυμνὸς ἐκβληθήτω,
qui deprehensus in sacrilegio fuerit, si servus peregrinusve erit, in
facie ac manibus calamitate ipsius literis inusta, verberatus, prout ju-
dicibus videbitur, nudus extra fines pellatur. Στιγματίς cognomen
hujusmodi servo ex quodam Luciani loco vindicat Brodæus Miscel-
lan. lib. 4. cap. 24. apud Gruterum Thesaur. Crit. tom. 2. p. m. 524. Ubi
obiter illud inspergere visum, Nicanorem, Grammaticum Ale-
xandrinum, Στιγματίαν quondam cognominatum, non quod ali-
quando servitatem subierit, sed quod inter alia librum condiderit
περὶ σιγμῶν, hoc est, de punctis, indice post Cæli Rhodiginum,
Vossio de Historicis Grecis lib. 2. cap. 12. p. m. 221. Sed qualia fuerint
puncta, in quibus describendis versatus Nicanor, expedit Cæ-
lius Rhod. Lect. Antiq. lib. 8. c. 31. fol. m. 336. distinctiones fuisse, qui-
bus utimur in scribendo, dictitans.*

§. 3. A servis transimus ad alios. Quo furore Syracusani sæ-
vierint in Athenienses, docet Plutarchus in Nicia tom. 1. Opp. fol. m.
542: *ἐν ὀλίγοι δ' ἐπεσέθησαν, διακλαπέντες ἢ καὶ διαλαθόντες, ὡς
οικέται. καὶ τῶν ὡς οἰκέτας ἐπώλησαν, σίζοντες ἵππον εἰς τὸ μέτωπον,
non pauci venundati sunt, surrepti utut latitantes, tanquam servi.
Et hos sicut servos distraxerunt, equo in fronte compunctos. Descri-
pto nempe in verbis superioribus bello Syracusanorum cum Athe-
nienensibus, hinc commemorat Plutarchus, quàm inclementer Sy-
racusani cedente ipsis victoria, Athenienses tractarint.*

§. 4. Eandem hos experiri sortis asperitatem coegerunt Sa-
mii, attestante eodem Plutarcho, in Pericle tom. 1. Opp. fol. m. 166,
*οἱ Ἰθάμιοι τῶν ἀχμανῶν τῶν Ἀθηναίων ἀντιβρίζοντες, ἐσίζον εἰς
τὸ μέτωπον γλαυκῆς. Καὶ γὰρ ἐκείνους οἱ Ἀθηναῖοι σάμαναν, ἢ δὲ σά-
μανα*

μαινα ναῦς ἔστιν ὑπόπερος μὲν τὸ σίμωμα, κοιλοτέρα δὲ καὶ γασ-
 τρῶειδης, ὡς τε καὶ ποντοπορεῖν, καὶ ταχυναυτεῖν· ἔτω δ' ὀνομάσθην Δία
 τὸ πρῶτον ἐν Σάμῳ Φανῆναι, Πολυκράτης τυράννης κατασκευάσαι-
 τ·. Πρὸς ταῦτα τὰ εἴγματα λέγεται καὶ τὸν Δεισοφάνειον ἠνίχ-
 θαι, Σαμίων ὁ δῆμος ἔστιν ὡς πολυγρῆματι·, *captivorum Athe-
 niensium Samii reddita contumelia, frontem inscripserunt noctua; ut
 ipsorum frontem ante Athenienses Samena. Est Samena navis proa
 demissa, concava autem magis ἔντροφα, ut ad mare commodior
 ἔσθ' ἀγίλιον. Nomen hoc obtinuit, quod in Samo primò visa sit, à ty-
 ranno parata Polycrate. Ad hæc stigmata ajunt Aristophanem obscure
 allusisse; Samii periti literis quamplurimum.*

§. 5. Decretum ex adverso Atheniensium de Samiis hoc memo-
 rat *Ælianus Variæ Histor. lib. 2. cap. 9. p. m. 30*: οἷα ἐψηφίσαντο Ἀ-
 θηναῖοι, καὶ ταῦτα ἐν δημοκρατία· Αἰγινήτων μὲν ἐκάστω τὸν μέγαν
 ἀποκόψαι τῆς χειρὸς δάκτυλον τῆς δεξιᾶς, ἵνα δόρυ μὲν βασιάζειν μὴ
 δύωνται, κώπην ἢ ἐλάυνειν δύωνται. Μιτυληναῖος δὲ ἠβηδὸν δόρυ
 σφάξαι· καὶ τῆτο ἐψηφίσαντο εἰσηγησαμένους Κλέων·. Τῆς γε μὲν
 ἀλικομένους ἀρχμαλώτης Σαμίων εἰζειν καὶ ἔσθ' ἑρσώπης, καὶ εἶναι τὸ
 εἴγμα γλαῦκα, καὶ τῆτο ἀττικὸν ψήφισμα. ἐκ ἐβελόμην δὲ αὐτὰ,
 ἔτε Ἀθήνησι κεκυρῶσθ', ἔτε ὑπὲρ Ἀθηναίων λέγεσθ', ὡς πολίτας Ἀθη-
 ναῖς, καὶ ἐλευθέρους ζεῦ, *quæ vero dii boni! decreverunt Athenienses,
 idque in democratiâ? Æginetarum unicuique pollicem è manu dextra
 rescindi, ut hastam ferre non possent, remos vero adhuc agere possent.
 Mitylenensium vero omnem juventutem occidi; idque decretum factum
 est autore Cleone. Captivos vero Samiorum notis in facie notari ἔσθ' inuri,
 quæ noctuam referrent: quod ipsum etiam Atticum erat decretum. Hæc
 vero o urbana Minerva, ἔσθ' Jupiter Eleutherie, utinam neque Athenis
 statuta essent, neque de Atheniensibus dicerentur.*

§. 6. Deveniendum ad Romanos, quos non minus atque
 alios stigmata hujusmodi inscripsisse suis, frequens prodit historia.
 De servis res infinitis ferè patet indiciiis.

§. 7. Antii Restionis servum producit Valerius Maximus lib.
 6. cap. 8: *Antius Restio proscriptus à Triumviris cum omnes domesti-
 cos circa rapinam ἔσθ' prædam occupatos videret, quàm maxime pote-
 rat, dissimulata fuga se penatibus suis intempesta nocte subduxit. Cu-
 jus furtivum egressum servus ab eo vinculorum pœna coërcitus, inex-*

B

piabili-

piabilique literarum nota per summam oris contumeliam iniustus & c. la-
teri voluntarius comes adrepsit.

§. 8. In alium à servili conditione ad equestrem dignitatem,
evectum, hanc exercet censuram Poëta Bilbilitanus lib. 2. Epigr.
29. ad Ruffum:

Rufe, vides illum subsellia prima terentem,
Cujus & hinc lucet Sardonychat a manus:
Quæque Tyron toties epotavere lacerna,
Et toga non tactas vincere iussa nives;
Cujus olet toto pinguis coma Marceliano,
Et splendent vulso brachia trita pilo;
Non hesternæ sedet lunata lingula planta,
Coccina non lesum cingit aluta pedem;
Et numerosa linunt stellantem splenia frontem,
Ignoras quis sit? splenia tolle leges.

Lucem accendet his versibus Schrevelius *Comment. in h. l. p. m. 121.*

§. 9. De servis ruricolis tractat Plinius *Hist. Nat. lib. 18. cap. 3. p. m. 412*: ipsorum tunc manibus Imperatorum colebantur agri, gauden-
te terra vomere laureato, & triumphali aratore, & c. at nunc eadem
illa vincti pedes, damnatæ manus, inscripti vultus exercent.

§. 10. De servis pistrinensibus Apulejus *Metamorph. lib. 9. p. m. 222*: dii boni, quales illi homunculi, vibicibus livedinis totam cu-
tem depicti, dorsumque plagosum scissili centunculo magis inumbrati
quàm obtekti, nonnulli exiguo tegili pubem tantummodo intecti, cuncti
tamen sic tunicati, ut essent per pannulos manifesti, frontes literati, &
capillum semirasi, & pedes anulati.

§. 11. His addendi & fugitivi, quorum epigrammatis tan-
quam noti alicujus meminit *Petronius Arbiter in Satyrico p. m. 125*.
Sic enim ibi: implevit Eumolpus frontes utriusque ingentibus literis,
& notum fugitivorum epigramma per totam faciem liberali manu du-
xit. Quod quale fuerit, sollicitè exquirat *Laurentius Pignorius*
Commentar. de Servis p. m. 20. & 21. Nec parcat operæ *Lipsius Elect.*
lib. 2. cap. 15. p. m. 805. Dispari tamen uterque successu tentat aleam.
Integrè sibi patere *Petronium Lipsius* autumat: *Pignorius* contra
circa hunc fertur dubius, certæ expositionis ignarus, imo tam per-
plexè loquens, ut ne divinandi quidem ejus mentem detur facultas.

Ut-

Utcunque vero res se habeat, incurrisse hanc poenam fugitivos, præter Petronium, epigrammate 15. in servum quendam librarium, sed fugitivum luso, adstruit Aufonius:

*Tam segnis scriptor, quam lentus Pergame cursor
Fugisti, & primo captus es in stadio.
Ergo notas scripto tolerasti Pergame vultu,
Et quas neglexit dextera, frons patitur.*

Et epigramm. 16:

*Pergame, non rectè punitus, fronte subisti
Supplicium, lenta quod meruere manus.
At tu qui dominus peccantia membra coercet:
Injustum falsos excruciare reos.
Aut inscribe istam, quæ non vult scribere dextram,
Aut profugos ferri pondere nette pedes.*

§. 12. Literatos nuncupat hujusmodi homines Plautus *Casin.*
act. 2. scen. 6. v. 49.

OL. Si hic literatus me sinat.

Confer Taubmanni *Commentar. in h. l. fol. m. 390.* Ad hujus imitationem usum hac voce Apulejum loco supra §. 10. allegato, opinatur *Salmuth Not. in Pancirolli Rer. Memorab. lib. 2. c. 2. p. m. 180.*

§. 13. Idem Comicus frontibus horum accommodat subverbusti vocabulum, in *Fragmentis v. 22. p. m. 1482.*

Ulcerosam, compeditam, subverbustam, sordidam.
Plautus subverbustos vocat τῆς στυματίας, quia notis inurebantur, inquit Taubmannus Comment. in h. l. fol. m. 1485. Hos designare putant & hæc *Tertulliani lib. de Pallio cap. 4. p. m. 23. ed. Salmaf. enimvero jamdudum censorie intentionis epischynio disperso, quantum de notavi, passivitas offert, libertinos in equestribus, subverbustos in liberalibus.* Sunt igitur subverbusti iidem hoc loco, qui stigmati. Ita explicant hanc vocem *Salmasius in Notis ad Tertull. l. de Pallio p. m. 306, & Salmuth Annotat. in Panciroll. Rer. Mem. lib. 2. cap. 2. p. m. 183.* Sed de etymo vocis, mirum quantus dissensus. *Turnebus Adversar. lib. 14. cap. 1. fol. m. 407, τὸ subverbustum dicit quasi sub verberibus ustum, licentia comica vocabulum è multis habens conflatum. Salmasius contra loc. cit. subverbustum ab antiquo verber aut verbus derivat, quomodo à robur deducitur robustus, &*

tandem falluntur, ait, qui verbustum quasi verberibus ustum interpretantur: verbustus proprie est verbero & mastigia. Vicissim Festus apud Taubmannum Comment. in Plaut. p. 1485. subverbustum quasi verubus ustum, sive adeo, ut loquitur, subvervustum exponit. Cum quo amicè conspirat Salmuth. Annotat. in Panciroll. p. c. contrariam Turnebi sententiam suo calculo defraudans. Sed de hoc videant Grammaticorum filii, quibus libet, & otium suppetit. Nobis enim properandum ad alia, in aliud quidvis potius, quam in exactas vocum etymologias intentis.

§. 14. Inscriptos hujus farinae homines appellat Martialis lib. 8. Epigram. 75. v. 9. & 10:

*Quattuor inscripti portabant vile cadaver,
Accipit infelix qualia mille rogas.*

Ad quæ verba Schrevel. Comment. p. m. 473: *inscripti, servi stigmatiæ, literis iniusti, literati vespillones.*

§. 15. Inscripta ergastula nominat Juvenalis Satyr. 14. vers. 24. & 25.

*Quid suadet juveni latus stridore catena,
Quem mirè afficiunt inscripta ergastula, carcer,
Rusticus?*

Inscripta ergastula, i. e. servi in ergastulis, qui frontes notis inscriptas gerunt, interprete Kippingio Antiq. Roman. lib. 4. cap. 1. p. m. 567.

§. 16. Istrianos vocatos esse, eò quod Istri accolis hujusmodi notæ inurerentur, contendit Pontanus Bellar. Attic. Syntag. 4. lib. 1. p. m. 145.

§. 17. Cælatos quoque salutatos, observavit Cælius Rhodiginus Lect. Antiq. l. 8. c. 31. fol. m. 336.

§. 18. Sed satis de his. Videamus jam, quid de Vulturii Togatis seu Rabulis, memoriæ prodiderint non spernendi autores. Cicero in Oratione pro Roscio Amerino §. 57. fol. m. 31: *sin autem sic agetis, ut arguatis aliquem Patrem occidisse, neque dicere possitis, aut quare, aut quomodo, ac tantummodo sine suspitione latrabitis: crura quidem vobis nemo suffringet, sed si ego hos bene novi, literam illam, cui vos usque eò inimici estis, ut etiam omnes oderitis, ita vehementer ad caput affigent, ut postea neminem alium nisi fortunas vestras accusare possitis.* Et Plinius junior in Panegyrico Trajano dicto

cto

Et cap. 35: quantum diversitas temporum posset, tum maxime cognitum est, cum iisdem quibus antea cautibus, innocentissimus quisque tunc nocentissimus affigeretur, cumque insulas omnes, quas modo Senatorum jam delatorum turba compleret. Quos quidem non in presens tantum, sed in aeternum repressisti, mille poenarum indagine inclusos. Ereptum alienas pecunias eunt? perdunt, quas habent? expellere penatibus gestiunt? suis exturbentur, neque ut antea ex anguem illam & ferream frontem nequicquam convulnerandam praebeant punctis, & notas suas videant; sed spectent paria premio damna. Consule & Rosinum *Antiq. Roman. lib. 9. cap. 25. fol. m. 1490.* Quid fuerit scriptum in frontibus, indagat Turnebus *Adversar. lib. 8. cap. 22. fol. m. 248.* consulens sibi distinctione inter calumniatores & delatores, illis literam C, his D iniustam profitens, sed renitente Dempstero *Paralipom. ad Rosini lib. 9. p. m. 1518.* cui litera K se probat, ex lege Rheimnia, uti ait, huic hominum generi debita. Distinctionem vero cui inhærebat Turnebus, hic nobis prorsus proponit nullam.

§. 19. Tandem & alios honesti ordinis stigmata ferre coactos, ostendit hic Suetonii locus in *Caligula cap. 27: sevitiâ ingenii per hæc maxime ostendit. Multos honesti ordinis deformatos prius stigmatum notis ad metalla, aut ad viarum munitiones, aut ad bestias condemnavit, aut bestiarum more quadrupes cavea coercuit, aut medios ferra dissecuit.* Vide quæ afferat in hunc locum Petrus Faber *L. 2. Semestrium cap. 5. p. m. 52.*

§. 20. Descendendum ad tempora sequiora. Sistent hæc nobis Milites, sistunt Fabricenses, sistunt Aquarios. De singulis ordine. Præcedant milites, & attendantur, quæ misit in literas de his Vegetius *de Re Militari lib. 1. cap. 8. p. m. 9. edit. Vesal: sed non statim punctis signorum inscribendus est tyro dilectus, verum ante exercitio prætentandus, ut utrum verè tanto operi aptus sit, possit cognosci.* Et *lib. 2. cap. 5. p. m. 33: nam victuris in cute punctis milites scripti, & matriculis inserti jurare solent.* Hanc esse genuinam hujus loci lectionem asserit & probat Steyvechius *Commentator p. m. 111. & p. 112.* adjicit calculum: *certum est milites punctis seu stigmatibus signari sole.* Quæ cujusmodi fuerint, fatetur se ignorare Lipsius *de Militia Romana lib. 1. dialog. 9. tom. 3. Opp. p. m. 52.* suspicatur tamen continuasse nomen Imperatoris. Quam suam suspicionem abiisse

in certam notitiam, lectis his ex Oratione funebri Valentiniano scripta: *Charactere domini inscribuntur & servuli, & nomine Imperatoris signantur milites; lætatur in Analectis libris 5. de Militia adjectis p. m. 416. Cæterum locum inscriptionis extitisse manum, ex Aëtio, Medico, sic inquitente: σίγματα καλῶσι τὰ ὑπὲρ τῆς προσώπης ἢ ἄλλῃ μέρει τῆς σώματος εἰσι γραφομένα, οἷα τῶν στρατευομένων ἐν ταῖς χερσίν, stabilit Turnebus *Adversar. lib. 24. cap. 12. fol. m. 822;* & cum eo Lipsius *de Militia Romana lib. dial. 5 pag. ccc.**

§. 21. Milites excipiant Fabricenses. Hos signandos præcipiunt Imperatores in Codice Justiniano lib. XI. tit. 9. l. 3: *IMPP. ARCADIUS & HONORIUS AA. OSIO MAGISTRO OFFICIORUM. Stigmata, hoc est nota publica Fabricensium brachiis ad imitationem tyronum infligantur, ut hoc modo saltem possint latitantes agnosci, his qui eos susceperint, vel eorum liberos sine dubio fabricæ vindicandis, & qui subreptione quadam declinandi operis ad publicæ cujuslibet sacramenta militia transferunt. Scituro quinam fuerint Fabricenses, respondet Cujacius *Commentar. in h. l. p. m. 291, fuisse certum corpus, qui in publicis fabricis faciebant arma, hastas, sagittas, loricas, arcus, spatas, ballistas, scuta, clipeos. Brevius ac rotundius Antonius Perezus *Prælection. ad h. l. p. m. 420: fuit certum corpus Fabricensium, qui in publicis fabricis seu officinis arma bellica fabricabant, aut militibus arma procurabant.***

§. 22. Fabricensibus succedant Aquarij, ad quos spectant quæ legimus in Codice itidem Justiniano lib. XI. tit. 42. l. 10: *IDEM A PONTIO. Universos autem aquarios, vel aquarum custodes, quos hydrophylacas nominant, qui omnium aquæductuum hujus regie urbis custodia deputati sunt, singulis manibus eorum felici nomine pietatis nostræ impresso, signari decernimus, ut hujusmodi annotatione manifesti sint omnibus, nec à procuratoribus domorum, vel quolibet alio ad usus alios avellantur, vel angariarum, vel operarum nomine teneantur. Quod si quem ex iisdem aquariis mori contigerit, eum nihilominus, qui in locum defuncti subrogatur, signo eodem notari precipimus: ut militiæ quodammodo sociati, excubiis aquæ custodienda incessanter inhereant, nec muneribus aliis occupentur.*

§. 23. Exsolvimus promissa, de his tribus hominum ordinibus, quæ suppeditabant probatorum autorum testimonia, allatis.

tis. Antequam pergamus ad alia, hinc inferemus e Codice Theodofiano locum, unde constet, fuisse hos etiam, quos ad metallum vel ludum damnavit severa judicis vox, stigmate deformatos. Est vero hujusmodi *tom. 3. Cod. Theod. lib. 9. tit. 48. l. 2*: *Si quis in ludum fuerit vel in metallum, pro criminum deprehensorum qualitate damnatus, minimè in ejus facie scribatur; dum & in manibus & in suris possit poena damnationis una scriptione comprehendere, quo facies, quæ ad similitudinem pulchritudinis cœlestis est figurata, minimè maculetur.* Digna lectu promit in hunc locum Jacobus Godofredi *Comment. fol. m. 293. & 294.*

OBSERVATIONIS. III.

πῆγματιον.

Pauli locus Ep. ad Gal. c. 6. explicatus. Martyres Ecclesie primitivæ stigmate onerati. Apostatae. Carpocratiani. Opilio & Gaudentius sub Theodorico. Æthiopes. Indiae incolæ. Galli. Angli.

§. I. Tendentibus ad alia occurrit locus Pauli Apostoli Ep. ad Gal. cap. 6. v. 17. hujus tenoris: *Ἔτι λοιπὸν κόπος μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὸ στίγμα τῆς κυρίας Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βασίζω.* Lutherus: *Hinfort mache mir niemand weiter Mühe / dann ich trage die Mahlzzeichen des H. Ern. Jesu an meinem Leibe.* Quæ verba primo intuitu poterant id velle videri, ac si hujusmodi stigmatibus, qualibus onustos hactenus vidimus non paucos, Apostolus quoque conspicuus incessisset. Verum rectene an secus, quod videtur, haberi mereatur in veris, demonstrabunt Commentatores. Excerpemus unum & alterum. *Balduinus Comment. in h. l. p. m. 312. stigmata vocat dona, miracula, crucem ac persecutionem suam, quam hactenus perpeffus erat. Calovius Bibl. Illustr. in h. l. fol. m. 640. stigmata vocat vincula, carceres, cicatrices plagarum, ceu notas scilicet infames, quales servis, barbaris, fugitivis, maleficis, inurebantur ad infamiam. Eadem est explicatio Grotii apud eundem fol. cit. & Parei Comment in Ep. ad Gal. p. m. 440. Sed & Ravanellum advocabimus*

bimus *Biblioth. Sacr. part. 2. fol. m. 1174.* sic differentem: *Paulus Gal. 6, 17. stigmata Christi, vocat vincula, carceres, colaphos, plagas, cicatrices, vibices, & id genus probra, quæ propter nomen Christi sæpius perpeffus erat.* Huic jungemus *Cornelium à Lapide Comment. in h. l. fol. m. 469. Paulus stigmata Christi hic vocat plagas & cicatrices, ex verberibus, vulneribus & afflictionibus propter Christum susceptis, corpori suo impressas, de quibus 2. Cor. XI, 23. Unde uti milites, vexilliferi & capitanei sua vulnera & cicatrices ostentant quasi signa fortitudinis & gloriæ bellicæ: ita ego Paulus hæc stigmata quasi trophæa militiæ Christi non tantum habeo, sed porto & ostento.* Jungemus & *Polum Synops. Critic. tom. 5. fol. m. 698. stigmata Paulus vocat res omnes suas adversas, quas religionis ergo pertulit. Similitudinem autem sumpsit à militibus, qui victuris in cute punctis signabantur. Horum ut videmus, nemo, imo nec alii, quos inspicere licuit, stigmata talia, qualia hæcenus tribuerunt autores multi multis, Paulo assignant. Quocirca nec nobis hæc opinio temere imbibenda.*

§. 2. Magis consona vero, quæ de Martyribus Ecclesiæ primitivæ literis consecrarunt Scriptores probæ monetæ. *Pontius, Diaconus in libro de vita Cypriani (quem libellum vocat aureolum Vossius de Historicis Latinis lib. 2. cap. 3. p. m. 181.) operibus B. Martyris in editione Pameliana præfixo: quis livorem de venenat à invidia malignitate venientem dulcedine remedii salutaris inhiberet? Quis martyras tantos exhortatione divini sermonis erigeret? Quis denique tot confessores frontium notatarum secunda inscriptione signatos & ad exemplum martyrii superstites revocatos incentivo tube cælestis animaret? Quæ verba isto commentario dignatur Barthius Adversar. lib. 43. cap. 27. fol. m. 1982: ut hæc verba intelligas, sciendum Confessores Christi, à quibusdam Romanorum Præsidibus instar fugitivorum servorum stigmati olim notatos, ut perpetuo videlicet infames haberentur. Sed quid secunda inscriptione sibi vult Pontius? An binis vicibus hoc pœnæ genere Martyres excruciatum tortorum rabies? Ita videtur prima fronte dici debere, sed aliud inculcat Barthius Polyhistor, Adversar. lib. cap. & fol. ccc, detegens morem ex Hieronymi præfat. 1. in librum Jobi, legenda tom. ult. Epist. fol. m. 24. & Comment. in Ezech. cap. 9. fol. m. 404. nec non Prudent. lib. 11. in Symmach. v. 111. & 112, signandi frontem signo crucis, primitivæ Ecclesiæ Christianis usurpatum;*

patum; (de quo aliquid etiam Arndius *Lexic. Antiquit. Eccles. p. m. 296. & 299*, & denuo Barthius in *Animadvers. ad Bened. Paullini de vita Martini lib. 1. vers. 17. & 18. p. m. 8.*) atque hoc detecto sic exponens hunc locum, ut sit secunda inscriptio stigma ignominiosum, post confessionem Martyribus impactum. Sic ope Barthii abscedit loco obscuritas, cui immerfus. Jamque res est firmanda exemplis. Martyrologium Romanum *Decembr. XXII. p. m. 773.* hæc subjicit legenda: *Romæ via Lavicana inter duas lauros natalis sanctorum triginta Martyrum, qui omnes una die in persecutione Diocletiani martyrio coronati sunt. Ibidem sancti Flaviani, expræfecti, qui sub Juliano Apostata pro Christo inscriptione damnatus, & ad aquas Taurinas in exilium missus, illic orans Spiritum Deo reddidit.* Conferri meretur Cæsar Baronius in *b. l. p. m. 773. & 774.* Aliud exemplum de Theophane & Theodoro fratribus, eadem perpeffis, insinuat Zonaras tom. 3. *Annal. fol. m. 147. ed. lat. idem (Imperator Theophilus) fratres Theophanem & Theodorum, utrumq; confessoem ob suam impietatem Prophetarum oraculis & Scripturarum testimoniis reprehensam, primum graviter excruciauit. Deinde facies eorum compunxit, ac notis illis hos jambicos versus atramento infuso expressit:*

*Cunctis eam urbem visere exoptantibus,
Purissimi, quam Christi presserunt pedes,
Totius orbis unde manavit salus:
Sacro loco isti vasa conspecti improba,
Superstitionis errore ex incredulo,
Multisque factis inquinati turpibus,
Apostata velut rejecti inde procul
Se contulere mox in urbem regiam:
Tamen nefanda non relicta amentia
Notis perusta fronte, more fontium,
Condemnatique rursus verterunt solum.*

Stigmate igitur facies eorum dehonestatas disertè autor hic profiteatur. Sed quod de versibus subjungit, id nos de versibus in tabula exaratis accipimus, invitis licet Lipsio, Baronio, ac Pignorio, quos in eum impulit errorem hic Scriptor, ut crederent, vultus Martyrum totos his versiculis obtectos & obductos. Malè. Vide Lipsium *Elect. lib. 2. cap. 15. p. m. 805.* Baronium *Annotat. ad Martyrol. Rom. p. m. 774.* Pignorium *Comment. de Servis & eorundem apud Veteres ministeriis p. m. 22.* Dicas non bene subductis rationibus impetu quodam abre-

C

ptos,

ptos, quibus hæc probatur opinio. Quis enim frons humana capere potuisset tot verba, tot versus? Ergò tabula dicatur comprehendisse has voces, idque eò confidentius, quo crebrius morem hunc quondam frequentatum reperias. Sane vero non desunt exempla, unde queat hujusmodi consuetudo apertissime evinci. Age sollicitemus historiam. Suetonius de Caligula in ejus vita cap. 32. Romæ publico epulo servum ob detractam lectis argenteam laminam, carnifici confestim tradidit, ut manibus abscissis, atque ante pectus è collo pendentibus, precedente titulo, qui causam pœnæ indicaret, per cœtus epulantium circumduceretur. Idem Suetonius de Domitiano in vita ipsius cap. 10. patrem familiars, quod Threcem mirmillioni parem, munerario imparem dixerat, detractum è spectaculis in arenam canibus objecit cum hoc titulo: *IMPIE LOCUTUS PARMILARIUS*. Vide Casauboni Commentar. in h. l. p. m. 573. Quid Attalo Martyri obtigerit, Eusebius Hist. Eccles. lib. 5. cap. 1. fol. m. 162. his verbis enunciat: καὶ ὠφθαλμοὺς κύνων ἔαμφοθεύατος, πινανὸς αὐτὸν περὶ ἀγῶντος, ἐν ᾧ ἐπεγεγραπτο ῥωμαῖστὶ ἕτος ἐστὶν Ἀττάλῳ ὁ χριστιανὸς, per amphitheatrum circumductus, precedente ipsum tabella, in qua latino sermone inscriptum erat: hic est Attalus Christianus. Quæ sanè omnia facilè à nobis impetrant, ut & Martyrum huic bigæ, Theophani & Theodoro, vel prælatam vel appensam hujusmodi tabulam credamus. Quid? ipsæ nos circumstantiæ ad hanc sententiam invitant.

§. 3. Tantum de Martyribus. His subnectemus variarum rerum miscellam. Variarum inquam. Nam sive pœnæ ergo, sive alium ob finem (uti omnino ob varium,) gestarint stigmata homines à nobis jam adducendi, id nobis perinde fuerit, contentis brevissimum saltem eorundem texuisse catalogum.

§. 4. Quid quâ insania acti patrârint Apostata, tempore Philonis Judæi, edisserit ille nobis lib. 1. de Monarchia fol. m. 819. edit. Paris. ἐνιοὶ ἢ ποσάυτη κέχρηνται μαρίας ὑπερβολῇ, ὡς τ' ἐδ' ἀναχώρησιν ἑαυτοῖς πρὸς μετάνοιαν ἀπολιπόντες, ἴενται πρὸς δολίαν τὴν χειρομητῶν, γράμμασιν αὐτὴν ὁμολογῶντες ὅτι ἐν καρδίαις ὡς ὅτι τὸ ἀνδροπόδων ἐστὶν, ἀλλ' ἐν τοῖς σώμασι καταστίζοντες αὐτὴν σιδήρῳ πέπρωμῶν, πρὸς ἀνεξάλειπτον διαμονὴν ἐδὲ γὰρ χρόνῳ ταῦτα ἀμαυρῶνται, quidam vero eò prolapsi sunt insania, ut ne reditum quidem ad pœnitentiam sibi relinquunt, ad cultum simulacrorum præcipientes, confirmantes eam servitutem literis non in chartula scriptis, sicut mos est mancipiorum, sed inustus corpori ferro ignito, ne deleri queant
postea.

postea. Nam hæ non obscurantur ullo tempore. Nempe solitos Gentiles, si quem sacris suis vellent initiare, certo caractere id præstare, liquet è Prudentii *ᾠδὴ εὐφρανῶν sive de Martyrum coronis*, hymno 14. contra Gentiles v. 1076. 1077. seqq.

Quid cum sacrandus accipit sphragitidas,

Acus minutas ingerunt fornacibus,

His membra pergunt urere, utque igniverint,

Quamcunque partem corporis fervens nota

Stigmatit --- --- ---

Quo loco ad demonstrandum hunc ritum, nostrâ quidem opinione, nil melius, nil clarius.

§. 5. Simile hujusmodi aliquid de Carpocratianis exhibet Irenæus *adversus Hæreses lib. 1. cap. 24. de Carpocrate & Carpocratianis fol. m. 48*: alii vero ex ipsis signant, cauteriantes suos discipulos in posterioribus partibus extantia dextra auris. Huic pollicem premit Epiphanius *tom. 2. Opp. lib. 1. §. 5. fol. m. 106.* σφραγίδα ἢ ἐν καυτῆρι, ἢ δι' ἄπιτιδέουσεως ξυρίδης, ἢ ῥαφίδου, ἄπιτιδέουσαν ἔτοι οἱ καρποκρατῆρες ἐπι τὸν δεξιὸν λοβὸν τῶ ὠτὸς τοῖς ὑπ' αὐτῶν ἀπολωμένοις: solent vero Carpocratiani, quos ad suam sectam fraudulentè pellexerint, iis candente ferro, vel novacula, vel acu notam quandam ad imam auriculam imprimere.

§. 6. Theodorico Gothorum Regi non insuetum fuisse hujusmodi stigmatè animadvertere in fontes, planum faciunt ea, quæ habet Boëtius *de Consolatione Philosophiæ lib. 1. prof. 4. p. m. 10.* Ophilionem atque Gaudentium, cum ob injurias atque multiplices fraudes ire in exilium regia censura decrevisset, cumque illi parere nolentes, sacrarum sese adium defensione tuerentur, compertumque id Regi foret, edixit, ut nisi infra præscriptum diem Ravenna urbe decederent, notas insigniti frontibus, pellerentur. Fuisse Gaudentium & Ophilionem Romanos, indicat Johann. Bernartus *Not. ad h. l. p. m. 236. & 237.*

§. 7. In rem nostram sunt & ista Alexandri ab Alexandro *Dier. Genial. lib. 2. cap. 25. fol. m. 237.* Æthiopes ab ipso natali die editos infantes in fronte inurunt, & stigmatè notant, quo capitis & oculorum humor exsiccetur. Ex hoc eadem refert totidem verbis Zwingerus *Theat. Vit. Hum. vol. 2. lib. 1. fol. m. 271.*

§. 8. Quid placeat Indiæ incolis, revelat Marcus Paulus Venetus *de Regionibus Orientalibus lib. 3. cap. 43. p. m. 159.* Abasia est regio

maxima in septem divisa regna, quibus singulis singuli præsumt Reges. Et hi omnes sunt Christiani præter tres Saracenos. Christiani crucem auream in fronte gestant, quæ eis in baptismo imprimitur. Saraceni vero habent signum à fronte usq; ad medium nasi, sunt etiam illic multi Judæi, qui ignito ferro in utraque maxilla signati sunt. Hujus vestigia legens idem de his scriptum reliquit Gretserus de sancta Cruce tom. 1. l. 2. cap. 61. p. m. 484. Quibus apponemus, quæ ex Metello in sua transcripta alvearia Zwingerus Theat. Vit. Hum. vol. 3. lib. 6. fol. m. 816. Catholici apud Indos servi Regis, in facie & brachio litera C. impressa candente ferro notantur.

§. 9. Definemus in Christianis. Gallorum morem recludat nobis Langlæus (in Senatu Britannicæ Celticæ Consiliarius) Semestrium lib. 10. cap. 2. p. m. 644. constat etiam nunc in Gallia in regii signi adulteratorem ita animadverti, ut liliato cauterio, fronti illius nota inuratur, quæ admissi facinoris memoriam, quamdiu superstes is fuerit, interire non sinat.

§. 10. Claudant agmen Angli, & audiatur de his Polydorus Virgilius Historiæ Anglicæ lib. 26. p. m. 770. & 771. ed. Thyf. tantum apud Anglos Ordini tribuitur, ut Sacerdoti, etiam de majestate damnato, aliisve fontibus, qui reliquis initiati sint ordinibus, vita concedatur. Quid? quod ita usu venit, ut qui legere sciunt, cujusvis rei capitalis præter majestatis crimen damnati eodem loco habeantur? quod per id Ordinis affines censeantur, atque ita salvi in custodiam detrudantur. Iis, ut si casu evaserint, nec spes ulla vitæ amplius sit, in palma manus sinistra sub pollice inuritur homicidis M. litera, quia Anglicè murdre homicidium dicitur, furibus vero T. quod fur theft vocatur: qui sic stigmatæ effecti, si in peccato rursus inventi fuerint, tum meritas illico dant pœnas. Cujus sanè instituti autor fuit ipse Rex Henricus VII. in Concilio, quod anno regni secundo habuit, illud à Gallis opinor, mutuatus.

Et hæc funto, de hominibus stigmatæ insignitis, quæ utut exigua videantur, scopo tamen nostro conveniunt. Et quis post Meisnerum & Raynaudum aliquid argumenti sibi relictum putet? Nostra tamen hæc sunt, utpote quibus aliorum Scripta ostentare volupe non est. Palma in medio; cuique licet meliora conari.

SOLI DEO GLORIA!

ULB Halle
003 004 007

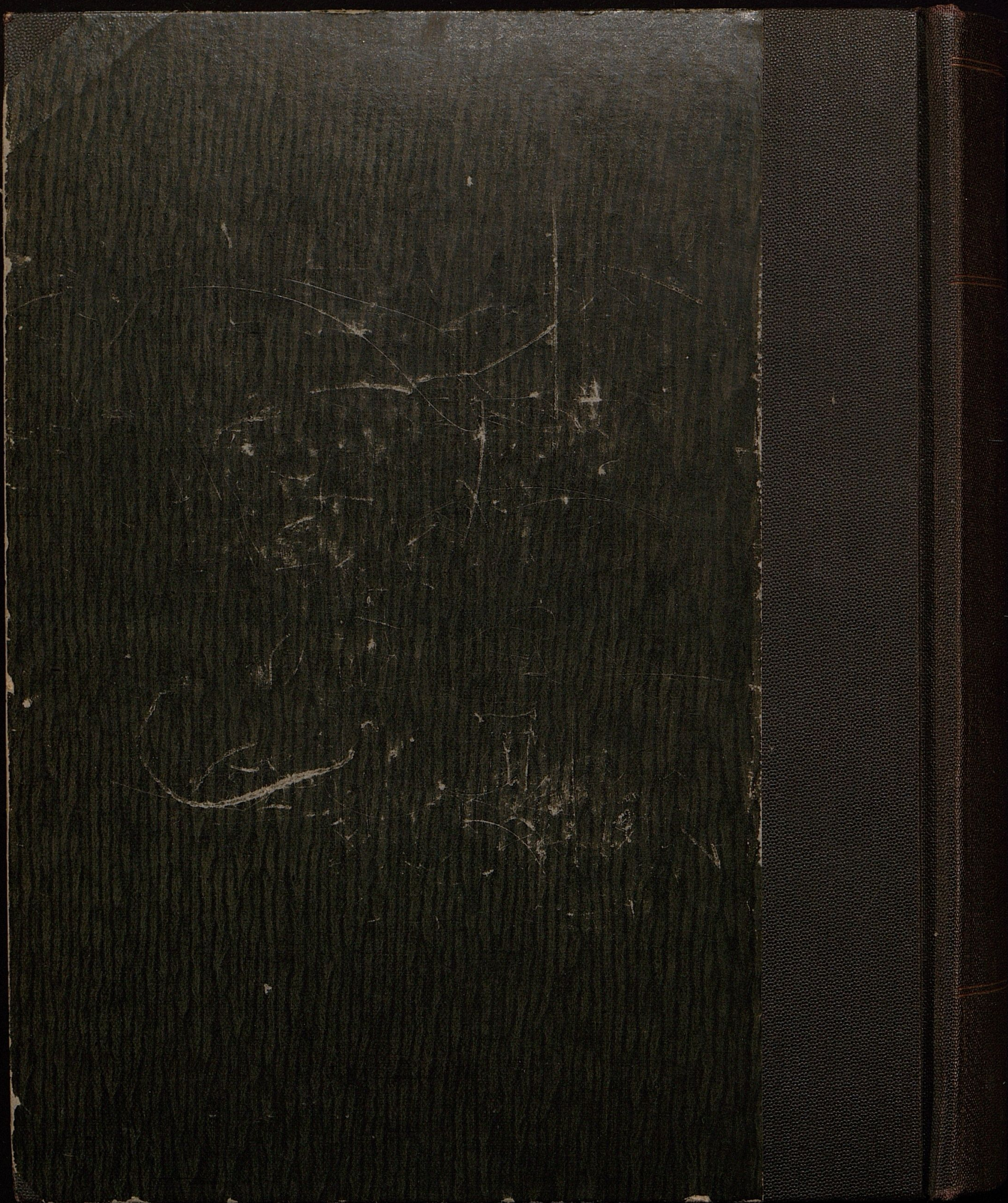
3

Sb.

VDM

B.I.G.

Farbkarte #13

12969

1687, 12

14

JUVANTE SUPREMO
NUMINE
PROBLEMA
DE

HOMINIBUS
STIGMATE QUONDAM
INSIGNITIS

*Benevolo Amplissimi Philosophorum
Ordinis permissu,*

Prioris pro Loco disputationis vice,

publicæ placidæque συζητήσεως proponit

M. JOHANNES MOEBIUS,

Martisburgensis, S. S. Theol. Cultor

D. 27. Augusti Anni M. DC. LXXXVII.

H. L. Q. C.

LIPSIÆ,
Typis CHRISTOPHORI GÜNTHERI.

57.

